

ПРЕС КЛИПИНГ

23. јул 2014.

НАСЛОВИ

- Нова правила за утврђивање репрезентативности синдиката; (стр.2)
СПЕЦИЈАЛНИ ДОДАТАК Како до пензије по новом закону; (стр.3)
Јанковић: Кршити закон јефтиније него платити радника; (стр.4)
Они су јачи од закона о раду: Србијагас, ПТТ, ЕПС...; (стр.5)
У марту 56.207 радника није примило плату; (стр.7)
Сукобили се штрајкачи и штрајкбрехери у Љигу; (стр.8)
Пет мера против банкрота; (стр.9)
Социјално полицијски фронт одложио почетак штрајка; (стр.10)
Департизација јавних предузећа тврд орах; (стр.11)
Закон није излечио беспарицу; (стр.13)
ЦИНС: Спорна приватизација Индустије прецизне механике?; (стр.15)
Закон о раду није прецизирао обавезу исплате плата; (стр.17)
Црним листама против „ташна-машна” фирми; (стр.18)
У марту 56.207 радника није примило плату; (стр.19)
Како отпустити 160.000 људи?; (стр.20)
Од Владе траже нови социјални програм; (стр.21)
Шта доносе измењени закони о раду и ПИО; (стр.22)
-

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:501978-Nova-pravila-za-utvrdjivanje-reprezentativnosti-sindikata>

Нова правила за утврђивање репрезентативности синдиката

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Одлучивање већином гласова, уместо као до сада, консензусом. Закони о синдикату и штрајку требало би да буду кодекс радног законодавства - рекао је Вулин.

ПРЕ две и по године, Конфедерација слободних синдиката Србије избројала је више од 230.000 чланова, што је, према правилима, довољно за признавање репрезентативности. То се, међутим, до данас није догодило. Обијали су прагове, писали писма и дописе, обраћали се министрима, и ништа. Оваквих случајева је протеклих година, нарочито на нижим нивоима, било много.

Да би се у наредном периоду избегле овакве ситуације, репрезентативност синдиката уређена је Законом о раду, а планирано је и доношење закона о синдикатима, који ће прописивати услове које морају да се испуне да би се синдикат сматрао репрезентативним.

- Закон предвиђа постојање одбора за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодавца, који одлучује о поднетим захтевима - каже Лазић. - Он одлучује и о радничким представницима за Србију, јединицама територијалне аутономије или локалне самоуправе, односно у грани, групи, подгрупи или делатности.

ГРАНИЦА 10 ОДСТОДА би синдикат био репрезентативан код послодавца, требало би да је непосредно учлањено најмање 15 одсто запослених код тог послодавца, док се репрезентативним синдикатом за територију Републике Србије, односно јединице територијалне аутономије или локалне самоуправе, односно за грану, групу, подгрупу или делатност, сматра онај синдикат у који је учлањено најмање 10 процената запослених од укупног броја радника.

Према речима Зорана Лазића, помоћника министра за рад, репрезентативност је Конфедерацији слободних синдиката утврђена 2012. године решењем Министарства рада и социјалне политике без предлога Одбора, с обзиром на то да ово тело није функционисало две године.

- Наиме, у периоду од 2010. до 2012. године, услед изласка представника репрезентативних синдиката именованих од стране синдиката из одбора, то тело није заседало и није могао да буде постигнут консензус по захтевима који су чекали и по неколико година на решавање - каже Лазић.

- Зато је по предлогу независне комисије која је дала предлог министарству рада, донето решење да КСС испуњава услов репрезентативности.

Међутим, СССС, УГС „Независност“ и Унија послодавца Србије споре овако утврђену репрезентативност и одбијају да учествују у свим телима, уколико би у њима учествовала Конфедерација.

ТРАЖЕ ВУЛИНОВУ ОСТАВКУСАВЕЗ самосталних синдиката Србије и УГС „Независност“ покренули су јуче иницијативу за смену министра за рад Александра Вулина. Одлука је, како се наводи, донета на заједничком састанку, а образложење за ту иницијативу је начин ангажовања министра у доношењу измена и допуна Закона о раду.

На предлог Одбора, министар доноси решење и он мора усвојити предлог Одбора, односно не може поступити супротно његовом предлогу. Новина утврђена Законом о раду каже да седници Одбора мора да присуствује најмање две трећине чланова, а предлог се усваја већином гласова од укупног броја. Изменама је предложено да ако Одбор не достави предлог министру најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтева, он може да одлучи о захтеву и без његовог предлога.

- До сада су њихове одлуке доношене консензусом, што је изазивало проблеме при доношењу одлуке, када чланови нису могли да постигну сагласност, услед чега није било могуће одлучити о поднетом захтеву - објашњава наш саговорник.

ЗАКОН О СИНДИКАТИМА

АЛЕКСАНДАР Вулин, министар за рад, најавио је доношење закона о синдикатима који би се бавио утврђивањем њихове репрезентативности, као и закона о штрајку.

- Почећемо ускоро са радним групама, а закони о синдикату и штрајку требало би да буду кодекс радног законодавства - рекао је Вулин.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:502029-Kako-do-penzije-po-novom-zakonu>

СПЕЦИЈАЛНИ ДОДАТАК **Како до пензије по новом закону**

Новости онлине

Прочитајте који су нови услови пензионисања за мушкарце, како ће жене у пензију од 2015. године, коме се обрачунавају казнени поени, ко може у превремену старосну пензију...

ПОСЛАНИЦИ Скупштине Србије усвојили су прошле недеље нови Закон о раду и нови Закон о ПИО. Нове регулативе донеће измене које ће да се одразе како на запошљавање, рад, однос са послодавцем, рад на одређено, тако и на одлазак у пензију.

Нови Закон о пензијама доноси пуно новина. За жене се мења старосна граница за одлазак у пензију, доћи ће до промена "списку занимања" која ће имати право на бенифицирани радни стаж, уведе се пенали - умањење пензија за оне који желе раније да прекину радни однос и пре навршених 65 година, а жене које су рађале имаће право на до две године радног стажа. *Комплетан додаток о новом Закону и шта све чека будуће пензионере можете да прочитате ОВДЕ или да га преузмете у ПДФ формату.*

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/482454/Jankovic-Krsiti-zakon-jeftinije--nego-platiti-radnika>

СТУБ СРАМА ЗА ПОСЛОДАВЦЕ КОЈИ НЕ ИСПЛАЋУЈУ ЗАРАДЕ

Јанковић: Кршити закон јефтиније него платити радника

Данијела Нишавић

Одговорнијом инспекцијском службом са јачим овлашћењима и бржим и сврсисходнијим радом судова, могу се брже и делотворније заштитити права радника.

Само држава може да осигура владавину права: Саша Јанковић

То за “Блиц” каже Саша Јанковић, заштитник грађана, на питање како заштитити право радника на зараду.

Упркос што се жали инспекцији и суду, радник остаје обесправљен иако су законом гарантована права.

- У овом моменту може се проћи некажњено, а јефтиније је не поштовати закон према раднику и поједини послодавци то обилато користе - указује Јанковић.

На питање да ли би објављивање листе послодаваца који не исплаћују зараде радницима решило тај проблем у Србији, Јанковић каже да то може да допринесе решавању проблема, али никако не може да буде главна полука за увођење законитости у рад послодаваца.

- Јавни притисак је користан, али сам не може да превагне над рачуницом по којој остаје више пара ако некажњено може да се закине на раднику. Држава је дужна да радом својих органа обезбеди поштовање закона, то је главни разлог њеног постојања. Сви други могу помоћи ако она жели и пружи помоћ, али државу у осигуравању владавине права ништа не може да замени - каже Јанковић.

У марту у предузећима у Србији, од укупног броја запослених, 56.207 није примило плату.

- Упростијено речено, држава је дужна да радом својих органа, инспекцијских и судских, обезбеди поштовање закона и практично остваривање, а не само констатовање права. У супротном, а то нам се дешава, она мора грађанину да надокнади штету због изостанка делотворне правде. А пошто држава нема свог новца, већ је њен буџет новац свих грађана, штету преко буџета плаћају сви грађани - истиче заштитник грађана.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/482158/Oni-su-jaci-od-zakona-o-radu-Srbijagas-PTT--EPS>

Они су јачи од закона о раду: Србијагас, ПТТ, ЕПС...

Гордана Булатовић

Нова правила која доносе измене Закона о раду осетиће одмах само они који раде код приватника.

За око 100.000 запослених у јавним предузећима и даље ће важити повластице које им доносе потписани колективни уговори. Тако испада да су велике фирме, попут „Србијагаса“, ПТТ Србије или делова ЕПС-а, јаче и од Закона о раду.

Како је “Блицу” потврђено у Министарству рада, и после измена, Закон о раду биће само доња граница онога што раднику може да омогући послодавац. А све изнад тога гарантују им колективни уговори.

“Блиц” је истраживао шта од повластица имају они којима је послодавац држава. Тако запослени у „Путевима Србије“, који су колективни уговор обновили 25. априла, имају право на регрес од 37.920 динара.

И „Србијагас“, званично највећи српски губиташ са 50 милијарди динара минуса, има колективни уговор, који за рад празником предвиђа накнаду од 150 одсто. У „Србијагасу“ нисмо могли да добијемо одговор да ли ће пословодство иницирати промену колективног уговора због измене закона.

Кликните за увећање (+)

Слично су реаговали и у ПТТ Србија, чији генерални директор Милан Кркобабић такође није хтео да одговори да ли ће мењати колективни уговор. Почетком године, у жеку расправе о изменама Закона о раду Кркобабић се хвалио како је са синдикатима фирме потписао социјално најодговорнији колективни уговор, који ће важити три године. Тај уговор раднику гарантује 15 одсто већу зараду за раду у две смене.

Сличне за раднике повољне колективне уговоре имају и сва зависна предузећа ЕПС-а. У овој компанији за “Блиц” је речено да ће о евентуалном покретању поступка промене колективних уговора размишљати када изуче измене Закона о раду. Уговорима до 2017. најбоље су заштићени запослени у ТЕ “Костолац” и “Колубари”, где радник задржава исту плату чак и кад се пребаци на лошије радно место.

И „Железнице Србије“, које за плате добијају паре из буџета, имају колективни уговор, али не тако повољан за раднике као у осталим ЈП. У овој фирми се може чути да ће се затражити нови преговори око колективног уговора.

ПРОСЕК ПЛАТА

62.000 динара просечна плата у јавним предузећима

39.000 динара просечна плата у приватним фирмама

ЕФЕКТИВАН РАД У ТОКУ ДАНА

3,45 сати јавна предузећа и администрација

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/482291/U-martu-56207-radnika-nije-primilo-platu>

У марту 56.207 радника није примило плату

Тањуг

Према истраживању Републичког завода за статистику, у марту месецу је у предузећима у Србији, од укупног броја запослених, њих 56.207 није примило плату, док је 40.284 имало плату већу од 150.000 динара.

Најбројнији су били радници чија се плата кретала од 45.000 до 65.000 динара, а коју је добило 251.899 запослених. Плату до 20.000 динара примило је 29.104 радника, од 20.000 до 25.000 примила су 35.205 радника, а од 25.000 до 35.000 динара, плату је добило 141.123 радника.

Плату од 65.000 до 85.000 имало је 163.957 радника, од 85.000 до 110.000 примило је њих 88.207, а од 110.000 до 150.000 њих 59.364.

Највише радника који нису добили плату 21.130, било је запослено у прерадјивачкој индустрији, а најмање у пословању са некретнинама 24.

Највише радника који су имали зараду до 20.000 динара ради у образовању 8.960, а највише оних са највишим платама преко 150.000 динара, радило је у финансијским делатностима.

Укупно је било запослено 1.008.056 радника, од којих је највише било са средњом стручном спремом 336.619.

Са високом стручном спремом било је 256.918 запослених, док је квалификованих радника било 133.138. За њима следе радници са вишом стручноом спремом 79.678, неквалификовани радници 70.913, са нижом стручном спремом 48.103, полуквалификовани 43.186, а најмање је било вискоквалификованих радника 39.501.

Од укупно запослених више од половине су мушкарци 514.504, док је жена било 493.552.

Највише радника укупно било је запослено у прерадјивачкој индустрији 211,556, а најмање у пословању некретнинама 1.605.

Високо стручни радници били су највише запослени у образовању, где их је радило 91.797, а некавалификовани су најбројнији у прерадјивачкој индустрији 19.410.

<http://www.blic.rs/Vesti/Srbija/482367/Sukobili-se-strajkaci-i-straikbreheri-u-Ljigu>

Сукобили се штрајкачи и штрајкбрехери у Љигу

Тањуг

Запослени у грађевинском предузећу “Гранит-Пешчар” у Љигу, који штрајкују од почетка јула, сукобили су се са радницима - штрајкбрехерима које је ангажовао послодавац, саопштио је данас Синдикат радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије.

Радници који штрајкују позивају министра рада да им помогне да остваре зараде за уложени рад о којима послодавац неће ни да разговара, док власник тог предузећа располаже “огромном личном имовином и великим бројем других привредних субјеката”.

Штрајк је организован због неисплаћених зарада за април, мај и јун 2014. године, неуплаћених доприноса за обавезно социјално осигурање и неоверених здравствених књижица, неисплаћене накнаде трошкова за превоз и неисплаћених путних трошкова - дневница возачима.

Како је наведено, директор предузећа је упустио раднике - “штрајкбрехере” и раднике из других радних јединица за рад на радним местима где радници штрајкују односно радној јединици Силиколор.

Штрајкачки одбор и Синдикат су, да не би дошло до физичког обрачуна запослених, захтевали су да инспектор рада из Ваљева обави надзор над законитошћу поступања директора за време штрајка и очекују налаз инспектора. Они очекују налаз инспектора који је јуче био у предузећу.

Јавно окупљање свих запослених заказано је 25. јула испред општине Љиг.

Пет мера против банкрота

Г. Булатовић

Уколико Србија хитно не примени мере које би довеле до годишњих уштеда од 100 милијарди динара, већ до године банкрот не можемо избећи чим потрошимо новац који смо добили од Арапа.

PRVI KORACI KA OZDRAVLJENJU

1. Смањење плата и пензија за десет одсто
2. Заустављање одливања пара у фирме у реструктурирању, „Џелезару“ и „Србијагас“
3. Сузбијање сиве економије
4. Смањење јавног сектора - по 20.000 отказа годишње
5. Професионализација јавних предузећа

POTREBNO OBEZBEDITI ZA 2015.

4 милијарде евра за враћање старих дугова и камата
од 1,5 до 3 милијарде евра за покривање новог минуса државе

Кликни за увећање (+)

Проф. Милојко Арсић, уз ово упозорење, подсећа и да се уз смањење плата и пензија за десет одсто, хитно мора спречити и велики одлив средстава у јавна и државна предузећа.

- Мора се наћи решење за „Србијагас“, чије кредите сада, кроз буџет, отплаћују порески обвезници. Опет, да би „Србијагас“ могао нормално да ради и не производи губитке, важно је наћи партнере за „Петрохемију“ и „Азотару“, који су највећи дужници за испоручени гас. Поред тога, питање „Железаре Смедерево“ и свих фирми у реструктурирању мора се решавати што пре. Огроман новац из буџета иде баш на одржавање производње - наводи проф. Арсић.

Ту је, додаје он, и интензивирање сузбијања сиве економије. Неке мере у овој области су, каже, најављене, а важно је што пре доћи и до резултата.

- Да би Србију заобишла криза јавног дуга, важно је што пре направити и стратегију у којим све сегментима држава има вишак запослених. Мислим да би било довољно годишње отпуштати по око 20.000 оних који се данас плаћају из буџета. Наравно, важно је, уз социјални програм, ослободити се и баласта који држава има због фирми у реструктурирању.

Проф. Арсић сматра да је корак у добром смеру то што је држава донела измене Закона о ПИО, што ће донети уштеде у буџету од 0,2 до 0,25 одсто БДП-а. Међутим, оне на кратак рок не могу дати ефекат.

Аранжман са ММФ можемо добити, сматра проф. Арсић, искључиво у случају да мисија у септембру види део конкретних мера и планова.

- Непостојање мера о којима ММФ већ годинама прича, када је у питању Србија, одложило је и разговоре за септембар - констатује Арсић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/482342/Socijalno-policijski-front-odlozio-pocetak-strajka>

Социјално полицијски фронт одложио почетак штрајка

Тањуг

Београд - Социјално полицијски фронт (СПФ), који окупља неколико полицијских синдикалних организација, донео је одлуку да одложи најављени улазак у штрајк до још једног, како је наведено у саопштењу, преговора са послодавцима о решавању постојећих проблема.

Синдикат српске полиције најавио је штрајк за 27. јул, али без консултација са представницима СПФ-а који чине још Независни синдикат полиције, Независни полицијски синдикат Србије и Синдикат ватрогасаца.

Како је наведено у саопштењу Независног синдиката полиције, спорна питања, о којима до сада није постигнута сагласност, тичу се очувања и уношења у зараду једнократне помоћи од 10.000 динара, исплате заосталих дуговања запосленима, израде новог Посебног колективног уговора, као и хитну набавку униформа и опреме.

Из НСП-а тврде да су више пута нудили решења која су по мери запослених и у складу са реформским курсом владе, али да усаглашавања ставова до сада није било, што само по себи изазива велико незадовољство припадника полиције.

- Сматрамо да су основна права запослених и даље угрожена, али и да ситуацију можемо поправити само непосредним преговорима са послодавцем. Позивамо министра да са делегацијом Независног синдиката полиције покуша да пронађе решење за актуелне и надлазеће проблеме - рекао је председавајући Председништва НСП Велимир Лукић.

У саопштењу је наведено и да је НСП свестан тешке ситуације у држави, али да сматра да је неопходно да се под хитно представници тог репрезентативног синдиката укључе у израду новог Закона о унутрашњим пословима, поготову у делу који се односи на заштиту права запослених.

Из тог синдиката су поздравили, како кажу, одлучност министра полиције Небојше Стефановића да истраје у бескомпромисној и одлучној борби против криминала и корупције, уз констатацију да су спремни да дају максималан допринос и помогну како би се постигли зацртани циљеви.

Чланови СПФ-а разговарали су о промени одлуке Синдиката српске полиције да се штрајк одложи за крај августа или почетак септембра, као што је и постојао ранији договор у оквиру СПФ, а председник ШП Глишо Видовић је рекао да је тај синдикат одложио штрајк и да ће ако пропадну штрајк бити организован у склопу и договору са представницима СПФ.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Departizacija-javnih-preduzeca-tvrd-orah.sr.html>

Департизација јавних предузећа тврд орах

Премијер Александар Вучић признаје да се у првих сто дана његове владе каснило у постављању професионалаца на чело државних фирми

Јавна предузећа су очигледно тврд орах за „разбијање”, јер и после вишегодишњих најав департизација у њима није спроведена. Довођење професионалаца на челна места у тим предузећима сада најављује и премијер Александар Вучић који признаје да је у првих сто дана своје владе у томе каснио. Због тога најављује „убрзање”, тачније да ће променити директоре многих фирми и то у наредне две седмице, до 4. августа. Сви директори, каже, биће бирани

на конкурс, али до њиховог избора он је спреман да, на директорска места, за вршиоце дужности, постави људе који у јавности важе за способне.

И у претходној влади Ивице Дачића у којој је Вучић био потпредседник, тадашњи министар енергетике Зорана Михајловић најављивала је избор првих људи ЕПС-а, а и Ресавице на конкурс.

- Владина комисија за избор директора ЕПС-а требало би до краја септембра да извести владу о предлозима, најавила је крајем августа прошле године Зорана Михајловић додајући да ће влада потом донети одлуку о именовану директора та два јавних предузећа. Она је тада поновила да ће тражити да биографије свих кандидата који су се пријавили на конкурс за директора ЕПС-а буду објављене, како би грађани могли да их виде.

Иако се говорало да се чак 80 људи јавило на конкурс јавности никад није саопштено ко су кандидати, ни зашто нису изабрани, а конкурс, колико је познато, није поништен.

Милојко Арсић, професор на Економском факултету у Београду, каже да је минус ове владе, а и оне претходне у којој је Вучић био потпредседник, што департизација није спроведена.

- Штавише, за челне људе јавних предузећа постављани су и људи с малим способностима. Није проблем у томе што је неко партијски кадар уколико уме да ради тај посао. У развијеним демократијама партијски људи се спремају за одређене позиције. Логично ми је да се до 4. августа само распишу конкурси, али не би било добро да се директори бирају на брзину, за две недеље. Важно је и да то не буду фингирани конкурси, да се постављају наводно ригорозни услови, а да на крају буду изабрани подобни људи - сматра Арсић.

Он подсећа да је Зорана Михајловић када је била министар енергетике настојала да се у „Србијагасу” уведе ред. Такође, постојећи директор ЕПС-а влади је предлагао организационе промене, али је чудно то што она није стала иза њега. Арсић додаје и да у јавним предузећима постоје различите интересне групе које блокирају промене.

- Уколико влада не реорганизује ЕПС он је кандидат за нови „Србијагас”. У случају овог другог предузећа проблем није у избору директора, већ у томе да ли ће влада да стане иза њега уколико он не само блокира испоруку гаса, већ и рачуне неплатишама - каже Арсић.

Недостатак професионалаца на челним местима државних фирми за многе није једина мана државног руковођења, већ многима више смета то што држава нема стратегију шта ће и како ће с јавним предузећима. Да ли ће то и даље бити губиташи или могу да се трансформишу у оне који послују с профитом, да ли ће држава и убудуће преко њих да води социјалну политику, да ли је вољна да их приватизује или не...

На питање да ли држава уопште зна шта хоће од својих предузећа Арсић одговара да је у претходним годинама сачињено много стратегија, али да на нека суштинска питања одговор недостаје.

- Зашто, на пример, држава не дозвољава да неки од страних инвеститора праве велике хидро или термоелектране - пита Арсић.

Владимир Круљ, саветник у консултантској кући „Креаб, Гевин и Андерсон” из Брисела каже да је сам премијер Вучић истакао да нема успеха реформи и фискалне консолидације без озбиљног реструктурирања и реформисања јавних предузећа, што подразумева и максималну професионализацију менаџмента тих предузећа, унапређење управљања у циљу смањења губитака, односно побољшању резултата пословања.

Он додаје да се стиче утисак да сада постоји политичка воља да се заиста спроведе департизација што се тиче директора јавних предузећа. Са тим послом се касни, а део оправдања може бити чињеница да смо у кратком периоду имали реконструкцију претходне владе, па затим ванредне изборе и избор нове Владе Србије, а после су нас погодиле поплаве, које су постале кључни фокус деловања Владе Србије. Сада нас економска стварност једноставно приморава да у тај процес уђемо, без оклевања и калкулација.

- Висок буџетски дефицит, велики јавни дуг, огромни губици јавних предузећа једноставно намећу потребу да се у што скорије време укину или драстично смање субвенције јавним предузећима која се издвајају из буџета. Само у прошлој години губици јавних предузећа били су око 51 милијарду динара, што је за буџет у актуелном стању једноставно неодрживо. Професионализација управљања јавним предузећима је први корак ка њиховом оздрављењу и враћању на колосек одрживог пословања. Оно на чему се мора инсистирати при избору нових директора јавних предузећа јесте њихова стручност, квалитет и пословно искуство, а не политичка припадност. Исто тако, мора се инсистирати и на одговорности директора јавних предузећа за резултате пословања, али и појачати контрола државе над радом јавних предузећа, како се не би дешавале злоупотребе. Јавна предузећа једноставно морају да постану одрживи тржишни субјекти, а не „буџетски рентијери”, сматра Круљ.

Јована Рабреновић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Zakon-nije-izlecio-besparicu.sr.html>

Закон није излечио беспарицу

Укупан дуг фирми чији су рачуни били блокирани, у априлу 2013. био је 142,7, а годину дана касније 253,1 милијарде динара

Број блокираних правних лица за период април 2013 – април 2014.

	април	мај	јун	јул	авг.	септ.	окт.	нов.	дец.	јан.	феб.	март	април
Правна лица	17.477	19.531	20.001	20.709	21.376	22.099	22.789	23.507	24.036	24.553	24.728	25.131	25.405
Предузе- -тници	23.880	23.811	24.676	26.162	27.464	28.773	30.360	18.398	19.741	21.452	22.234	23.262	24.347

2013. 2014.
у милијардама

Износ блокаде за период април 2013 – април 2014.

	април	мај	јун	јул	авг.	септ.	окт.	нов.	дец.	јан.	феб.	март	април
Правна лица	130.302	188.055	159.905	172.416	174.170	181.911	192.589	207.727	216.862	221.842	231.914	237.553	240.212
Предузе- -тници	12.415	12.898	12.867	14.052	15.250	16.288	18.109	8.875	10.144	11.241	11.588	12.203	12.899

2013. 2014.
у милијардама

Извор: Народна банка Србије

Прошло је више од годину дана откако је почела примена закона о скраћивању рокова у измирењу обавеза у комерцијалним трансакцијама од кога се очекивало да смањи беспарицу у домаћој привреди, али тај пропис није излечио тешку великвидност која и даље дави нашу економију.

Мада привредници тврде да је после извесног бољитка, који се осетио крајем 2013, почетком ове године све опет кренуло по старом.

Према истраживању Уније послодаваца Србије, до средине прошле године просечан рок наплате био је 134 дана. У исто време у земљама у региону на исплату рачуна чекало се 69, а у ЕУ 40 дана.

Привредници истичу да је закон о плаћању до краја прошле године донекле уродио плодом, јер су рокови плаћања са 134 пали на просечних 126 дана. Мало? За почетак, кажу, није лоше.

- На наплату рачуна од државе, општина и јавних предузећа у првој половини 2013. чекало се 30 дана мање него у претходном периоду, али се тај рок у другој половини године продужио - тврди Драгољуб Рајић, директор Уније послодаваца. - После шест месеци примене закона о роковима плаћања, вратили смо се на почетно стање. Произвођачи лекова се жале да држава опет не плаћа у законом утврђеном року. Касне и школе које финансирају општине и градови. Држава је неликвидна и опет наручује робу и услуге које не може да плати у прописаном року.

Рајић додаје да би зато за привреду било најбоље да држава коначно среди своје финансије. Према подацима које је „Политика” добила од Народне банке Србије, у априлу 2013. године због неизмирених дугова било је укупно блокирано 41.288 рачуна правних лица и предузетника, а истог месеца 2014. - 49.752. Укупан дуг блокираних у априлу 2013. био је 142,7, а годину дана касније 253,1 милијарде динара.

Судећи по наведеним бројкама, рекло би се да закон о роковима плаћања није био лековит. Стање се чак погоршало.

Информација Министарства финансија намеће закључак да држава своје новчане обавезе измирује у законском року и да она не доприноси расту неликвидности. Успостављено праћење примене закона обезбеђује да се на наплату рачуна непосредних и посредних корисника буџетских средстава не чека дуже од 45 дана. Ако се овај рок прекорачи, одговорне чекају казне запрећене Законом о буџету за 2014. Ако касне са измиривањем обавеза, градови и општине не добијају део пара који им припада од пореза на зараде запослених, а ако републичко јавно предузеће прекорачи тај рок - не може да исплати зараде запосленима, што се недавно догодило „Србијагасу”.

- Привредна комора Србије и Удружење страних инвеститора оценили су да је једногодишња примена Закона допринела извесном скраћењу рокова плаћања - кажу у Министарству финансија. - Њихов је утисак да су успостављена јасна правила и услови плаћања, што је нарочито важно за предузетнике, микро, мала и средња предузећа и да буџетски корисници, највећи дужници пре ступања на снагу овог закона, ажурније измирују своје новчане обавезе.

Пре избора за премијера, Александар Вучић је у свом експозеу, поред осталог, обећао јавности да ће циљ реформи, које ће његова влада спровести у првих 100 дана рада бити „снажна фискална консолидација у циљу обезбеђења предуслова за одрживост јавних финансија и свеобухватна реформа пословног окружења”. Реформе које ће се спроводити до краја године, рекао је том приликом Вучић, имаће за циљ решавање проблема опште финансијске недисциплине, сиве економије и неликвидности.

Дуговања државе из периода пре априла 2013. и даље загорчавају живот привредника. С њима и пад тражње, као и већи државни намети у 2014. с применом нових пореских закона. По оцени Драгољуба Рајића, веће пореско оптерећење у овој години платиће се затварањем око 10.000 предузетничких радњи и микропредузећа и губитком око 40.000 радних места.

Држава није изазивач беспарице

За лечење неплаћања, једне од тешких болести српске привреде, од почетка априла 2013. држава као лек примењује овај пропис којим се обавезала да ће испоручену робу и услуге плаћати у року до 45, а предузећа до 60 дана. Из Министарства финансија стижу уверавања да држава поштује закон и да она више није „генератор неликвидности”.

Александар Микавица

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/CINSSporna-privatizacija-Industrije-precizne-mehanike.sr.html>

ЦИНС:Спорна приватизација Индустије прецизне механике?

БЕОГРАД - Проблематична приватизација некада успешне Индустије прецизне механике (ИПМ) омогућила је познатом привреднику Топлици Спасојевићу и његовом партнеру да постану власници зграде на атрактивној локацији, али ни чврсте везе са Мирославом Мишковићем нису биле довољне да у том послу профитирају, тврди се у анализи Центра за истраживачко новинарство Србије (ЦИНС).

Спасојевић, међутим, негира да је купио ИПМ само да се домогне некретнине и истиче да је желео да у тој фирми настави производњу. Овај српски бизнисмен каже да је у ту инвестицију ушао у нади да ће држава успети да приватизује два велика система, ИМТ и ИМР, што би осигурало пласман машинских делова, које је прозводио ИПМ. То се пак није догодило, истиче се анализи ЦИНС-а.

Синдикат радника ИПМ-а је, посећа се, у јулу прошле године поднео кривичну пријаву против Топлице Спасојевића, Драгана Милојевића, директора ИПМ-а, и челних људи Агенције за приватизацију: Владислава Цветковића, директора у време окончања процеса приватизације, Јулијане Вучковић и Ненада Вулића, из Центра за контролу у Агенцији.

Још се чека да Управа криминалистичке полиције пошаље извештај који је тражило Прво основно јавно тужилаштво у Београду, напомиње се у анализи ЦИНС-а и додаје да је производња у ИПМ-у скоро угашена, а радници нису примили плате за више месеци. Ове недеље им је, кажу, исплаћена јануарска плата.

Тренутно фабрика ИПМ запошљава 294 радника, а један део њих је од марта често на принудном одмору. У погону фабрике измештеном у индустријски део у Гроцкој ради свега 34 радника.

ИТМ Индустрокомерц је 2007. купио државни удео у висини од 70 одсто ИПМ-а, за нешто више од шест милиона евра, а до данас је тај удео порастао на 79 одсто. У фабрици је тада радило више од 600 радника.

Нови власници су се обавезали да ће уложити скоро четири милиона евра у основна и обртна средства у прве три године, како је ЦИНС-а видео у приватизационом уговору. У извештају ЦИНС се додаје се да ИТМ Индустрокомерц за три године није уложио обећану суму у саму производњу.

ИПМ данас има 39 хипотека у вредности од три милиона евра које дугује банкама, сазнао је ЦИНС увидом у београдски катастар.

Од три милиона евра, колико је ИПМ дуговао банкама до сада, тврде у ЦИНС, око два милиона се дугује Мирославу Мишковићу који је у више наврата давао јемство за кредите током приватизације ИПМ-а.

Милорад Мацут, повереник синдиката радника ИПМ-а, верује да је Спасојевић од почетка хтео да на месту те фабрике нешто друго изгради, као што је и Мишковић суседну фабричку зграду Метал срушио и плац продао Лидл-у.

„Али, почела је да пада цена некретнина, није било инвеститора, зато у томе Спасојевић није успео”, рекао је Мацут за ЦИНС.

На Звездари, тик до простора који је српски бизнисмен Мирослав Мишковић продао немачком трговинском ланцу Лидл, налази се пет хектара са скоро 40.000 метара квадратних пословног простора ИПМ-а.

Вредност овог комплекса у Улици Војислава Илића процењује се на око 10 милиона евра. Део се изнајмљује различитим компанијама, теретани и кетеринг сервису, а у другом стоје машине и хале.

Спасојевић истиче да се никада није бавио некретнинама, нити је то била његова намера, већ је у фирми видео потенцијал.

Он је, додаје, желео да настави производњу, али су га економска криза, губитак неких тржишта и инсистирање Агенције за приватизацију да улаже у машине, док је фабрици требао жив новац, спречили у томе.

„Никада се нисам бавио некретнинама, нити је то била моја намера, већ смо видели у фирми потенцијал, надали се...тада је било друго време, велике инвестиције свуда у Европи и земљи, што се после променило”, каже Спасојевић.

Од 2008. до 2011. Агенција је, како се наводи у анализи ЦИНС-а, противно пракси, 21 пут продужила рокове за улагање у производњу и достављање ревизорских извештаја и најзад окончала приватизациони процес у корист купца, иако су постојале бројне сумње да обећано није и испуњено.

Спасојевић инсистира да није донео одлуку да купи нови објект у Гроцкој и измести фабрику да би отворио могућност продаје вредне некретнине, већ да је одлука о измештању била логична због евентуалног загађења и буке коју фабрика прави у насељу.

„Један део производње смо пребацили а са другим не журимо, јер пресељење није лако. Коштаће неколико стотина хиљада евра”, објашњава Спасојевић.

Он каже да производњу и даље одржава, са неколико десетина радника у фабрици у улици Војислава Илића и додаје да се радници сада жале са разлогом, али да то није његова кривица.

„Државне фирме не плаћају годинама доприносе и струју, а ми приватници морамо одмах и све”, казао је Спасојевић који себе не види као добитника и каже да је тржиште некретнина толико ослабило да је оборило цену самог комплекса, који је само пре неколико година процењен на 13 милиона евра, док би данас цена била за неколико милиона мања.

„Ми да продамо сада то по цени од 10 милиона, ми смо ту на губитку. За седам година само су камате изашле преко шест милиона, а ништа нисмо добили за узврат. Продаћемо, ако

добијемо добру цену. Пребацићемо производњу у Гроцку...Видећемо шта каже тржиште, шта каже дан и шта каже ноћ”, закључио је Спасојевић.

Танјуг

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/zakon-o-radu-nije-precizirao-obavezu-isplate-plata>

Закон о раду није прецизирао обавезу исплате плата

Наредне седмице почиње примена новог Закона о раду. Синдикалне организације су пре његовог доношења имале бројне примедбе, али нису успеле да га спрече. Што се тиче будућих ефеката, надлежни у Влади очекују пораст запослености.

У синдикатима сматрају да је једина светла тачка могућност да радник принудно наплати плату с рачуна послодавца у случају кашњења. А да би се и то остварило, потребно је да се донесу подзаконски акти. Стручњаци пак сматрају да је нови пропис уступак свету капитала. А хоће ли принудна наплата довести до масовног затварања предузећа због скидања плата и свађе међу радницима? Јер, неко жели радно место и шансу, а неко свој зарађени новац одмах.

- Једна од светлих тачака новог закона је то што раднику даје шансу да неисплаћену плату скине с рачуна послодавца - каже генерални секретар АСНС-а Небојша Рајковић. - Сада би то требало да иде брзо и поступак је готово исти као код наплате комуналних рачуна. Радници морају да оду у предузеће, да узму обрачун зараде за месец за који им није исплаћена и да с тим документом оду у одељење надлежног Привредног суда и траже исплату. Послодавци су обавезни да запосленима издају обрачунски листић чак и кад плата није исплаћена, а ако то не учине, плаћају казну. Значи, уколико нису добили ни новац ни обрачунски листић, радници треба да се обрате Инспекцији рада. Када она интервенише, њима следи листић и права по том основу а послодавцу казна. То све може да се уради за неколико дана.

Рајковић објашњава да су до сада у пракси радници имали великих проблема с наплатом заосталих зарада. Уколико би поднели тужбу а нису правилно израчунали камате, судови су такве захтеве листом одбацивали као неуредне. Процене ове синдикалне организације су да је чак 90 одсто тужби одбачено а радницима су од тога остали трошкови за адвокате и судске таксе.

Много радника и не зна да има право на обрачунски листић без новца а за то се нису ни интересовали. Сада ће бити заинтересовани да то право остваре. А шта с празним рачунима и онима на које неке паре тек почињу да лежу?

- Поступак наплате је поједностављен, али да би се то и одвијало без тешкоћа, потребно је донети правилник. Њиме би се регулисао редослед наплате. Ако је рачун послодавца празан па почне да пристиже новац, треба одредити редослед наплате а заостале плате запослених требало би да имају апсолутну предност - каже Рајковић.

Шта је следећи потез - хоће ли радници због неисплаћених плата блокирати рачун и отерати компанију у стечај? Шта ће тек бити ако половина њих успе да се наплати а остали остану, што се каже, кратких рукава? Па шта с обећањем газде да ће све бити у реду за неколико месеци, које одређеном броју запослених одговара а другима не? О томе познати стручњак Милојко Арсић каже:

- Генерално, фирме које не могу да подмире трошкове не би требало да опстану на тржишту - сматра Арсић. - Може се догодити да се чека неко време на плаћање, а не унедоглед, као што се то код нас често дешава. Овде је уобичајено да опстају фирме које годинама не измирују обавезе. Оне и треба да оду у стечај и то треба да иде брзо и да имовину узму други власници и покрену нову пословну активност. Што се тиче сукоба и различитих мишљења, интереса - тога ће увек бити.

Д. Вујошевић

Сви да поштују све

Међународни консултант Милан Ковачевић каже да би све било једноставније када би се поштовали рокови. То важи и за прописе о стечају, ликвидацији, који се морају примењивати.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/crnim-listama-protiv-%E2%80%9Eetasna-masna%E2%80%9D-firmi>

Црним листама против „ташна-машна” фирми

Држава би ускоро могла почети да кажњава предузећа која касне с изградњом саобраћајница, и то, како је најавила министарска саобраћаја и инфраструктуре Зорана Михајловић, тако што ће их стављати на „црне”,

односно „беле” листе, већ како заслуже. У Савезу самосталних синдиката путарских радника кажу да је идеја о прављењу тих листа заправо потекла од њих јер се, како истичу, често дешава да „разне 'ташна-машна' фирме” добијају велике и важне послове од државе док предузећа с великим бројем радника остају без ангажмана.

Зорана Михајловић каже да држава убудуће неће толерисати кашњења у радовима и да ће у наредном периоду фирме које касне губити послове.

- На основу „црних“ и „белих“ листа извођача, све фирме које не буду поштовале рокове губиће посао и неће моћи да добију ни један други у будућности - појаснила је министарка.

Она је додала да то о чему говори није смислила Влада Србије, већ да то предвиђају конвенције Међународне организације рада.

- У наредних месец дана, ако се ствари не буду се одвијале према утврђеној динамици, бојим се да ћемо имати проблем с извођачима радова на неким деоницама јер не смемо дозволити да се неодговорно троши новац грађана - рекла је она.

Председница Синдиката путарских предузећа Соња Вукановић каже за наш лист да је прављење „црних“ и „белих“ листа фирми иницирао управо синдикат на састанку с министарком Михајловић, и то пре свега због великог ангажовања радника на црно на појединим пројектима.

- Дешава се да послове добијају разне „ташна-машна“ фирме а да предузећа с великим бројем радника остају неупослена - објаснила је Соња Вукановић мотиве синдиката да захтевају прављење таквих листа.

Она је додала да не зна конкретне разлоге за кашњење радова на деоници Уб-Лајковац, где су извођачи београдски „Планум“ и „Путеви Ужице“, али је и нагласила да држава тренутно путарским предузећима редовно исплаћује надокнаде за оно што је њихова основна делатност - одржавање саобраћајница.

Цела прича о прављењу „црних“ и „белих“ листа путарских предузећа отвара још једно питање: како је могуће да је држава до сада толерисала огромна кашњења у извођењу радова и зашто су послови изнова додељивани фирмама ако оне у ранијим пројектима нису поштовале рокове? Министарка Михајловић каже да „не разуме“ зашто се таква пракса није примењивала у ранијем периоду. Томе би се могла додати још једна дилема - чему уопште прављење било каквих листа и спискова уколико држава, као и било који други наручилац радова, може једноставно уговором прописати пенале за непоштовање рокова?

В. Чворков

Три километра по години

Зорана Михајловић је идеју о састављању „црних“ листа обнародовала након што је ових дана, у ненајављеној контроли, затекла полупразно градилиште на деоници ауто-пута на Коридору 11 од Уба до Лајковца. Тај део пута требало би да буде завршен до новембра, али је министарка изразила сумњу да ће рок бити поштован с обзиром на то да радови касне. Иначе, малтене као неслана шала звучи информација да се та деоница ауто-пута, дуга „целих“ 12 километара, гради чак четири и по године: то практично значи да се годишње градило мање од три километра пута, у просеку.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/u-martu-56207-radnika-nije-primilo-platu>

У марту 56.207 радника није примило плату

Према истраживању Републичког завода за статистику, у марту месецу је у предузећима у Србији, од укупног броја запослених, њих 56.207 није примило плату, док је 40.284 имало плату већу од 150.000 динара.

Најбројнији су били радници чија се плата кретала од 45.000 до 65.000 динара, а коју је добило 251.899 запослених. Плату до 20.000 динара примило је 29.104 радника, од 20.000 до 25.000 примила су 35.205 радника, а од 25.000 до 35.000 динара, плату је добило 141.123 радника.

Плату од 65.000 до 85.000 имало је 163.957 радника, од 85.000 до 110.000 примило је њих 88.207, а од 110.000 до 150.000 њих 59.364.

Највише радника који нису добили плату 21.130, било је запослено у прерађивачкој индустрији, а најмање у пословању са некретнинама 24.

Највише радника који су имали зараду до 20.000 динара ради у образовању 8.960, а највише оних са највишим платама преко 150.000 динара, радило је у финансијским делатностима.

Укупно је било запослено 1.008.056 радника, од којих је највише било са средњом стручном спремом 336.619.

Са високом стручном спремом било је 256.918 запослених, док је квалификованих радника било 133.138. За њима следе радници са вишом стручноом спремом 79.678, неквалификовани радници 70.913, са нижом стручном спремом 48.103, полуквалификовани 43.186, а најмање је било високквалификованих радника 39.501.

Од укупно запослених више од половине су мушкарци 514.504, док је жена било 493.552.

Највише радника укупно било је запослено у прерађивачкој индустрији 211,556, а најмање у пословању некретнинама 1.605.

Високо стручни радници били су највише запослени у образовању, где их је радило 91.797, а некавалификовани су најбројнији у прерађивачкој индустрији 19.410.

(Танјуг)

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/kako-otpustiti-160000-ljudi>

Како отпустити 160.000 људи?

О томе колико је запослених у јавном сектору вишак нико званичну рачуницу, иза које би стала цела Влада Србије, није направио, а још мање се поуздано зна колико људи треба отпустити да би се уштедео новац у празној државној каси.

Такође, не зна се ни када ће почети рационализација у јавном сектору. Сигурно је само да ће отпуштања бити.

Неке процене кажу да је вишак око 100.000 радника. С друге стране, за сада је најпоузданија процена она коју је изнео донедавни министар финансија Лазар Крстић, који је да оставку између осталог и због неспремности Владе да отпусти минимум 160.000 запослених из јавног сектора од 780.000 колико се процењује да их тренутно ради у државним фирмама, институцијама и агенцијама. Он је први предузео кораке да преброји државне упосленике па ваљда и најбоље зна где шкрипи и колико.

Зна се и да ће отпуштања трајати неколико година, као и да би први без посла могли остати запослени у државним агенцијама и фондовима, јавним предузећима, општинској администрацији, али и радници у неприватизованим друштвеним предузећима.

- Најпре треба урадити детаљну систематизацију и идентификацију где имамо вишкове - каже члан Фискалног савета Никола Алтипармаков. - Оквирно знамо да постоје вишкови наставног особља, у администрацији на локалном нивоу, има немедицинског особља у здравству... Треба детаљно систематизовати и у наредних неколико година кренути у рационално системско отпуштање - поручује он за Б-92.

Економиста Миладин Ковачевић сматра да је потребна и релокација радних места јер на неким недостаје радне снаге.

- Моје мишљење је да се ту уради релокација јер радна снага недостаје. Прерасподеле ће уследити, релокације, све мора брзо да се уради јер се консолидација не може одлагати - оцењује он.

Поставља се питање да ли ће бити отпуштени они који би требало или они које нема ко да заштити.

- Треба да на буду удару нерационално запослени. Тешко је то урадити на несистематски начин, а ако тако не урадите, проблем ће вам се вратити још већи кроз неколико година - сматра Алтипармаков.

Ковачевић, с друге стране, сматра да је критеријум о томе ко је како запослен мање важан, већ да је важнија неопходност самог радног места.

Просечна зарада у државном сектору је готово 40 одсто виша него у остатку привреде. Смањивањем броја државних чиновника умањила би се издвајања из буџета за више стотина милиона евра.

У јавним предузећима у Србији на директорским функцијама је најмање 4.200 људи. Само ЕПС има 600 високоплаћених директора. Просечна плата у ЕПС-у је 75.000 динара, што је дупло више од зараде просечног радника у Србији, подаци су које је недавно изнео министар привреде Душан Вујовић.

Д. У.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/od_vlade_traze_novi_socijalni_program.4.html?news_id=285896

Радници Аутосаобраћаја против сарадње са фирмом „Јањушевић“

Од Владе траже нови социјални програм

АУТОР: З. Р.

Крагујевац - Захтев за раскид кооперантске сарадње између Аутосаобраћаја (АС-а) и фирме Аутопревоз „Јањушевић“ из Прибоја јуче је, на главној аутобуској станици у Крагујевцу, у присуству директора АС-а Мирослава Петровића, потписао 101 радник крагујевачког предузећа. Радници АС-а јуче су од надлежних у предузећу и држави затражили и да се прихвати оставка коју је директор Петровић, према информацији из Самосталног синдиката поднео 18. јула.

Директор Петровић минулих дана је у локалним медијима, истовремено, и потврђивао и демантовао информацију о својој оставци. Он је, наиме, тврдио да је под притиском 30-ак радника коју су, како је наводио, упали у његову канцеларију 18. јула поднео оставку, али је притом наглашавао да оставку може да поднесе само Надзорном одбору предузећа.

Невоља је, међутим, што је и председник Надзорног одбора Владимир Ценопољац недавно поднео оставку на ту функцију, па није јасно да ли и како тај орган управљања у АС-у уопште функционише. Како било, затеченој јавности никако није јасно да ли се директор Петровић 18. јула „мало шалио“ када је пред радницима потписивао оставку, или је, пак, у међувремену променио мишљење.

Незадовољни радници АС-а јуче су од Владе Србије поново затражили нови социјални програм за све који желе да напусте предузеће, као и исплату заосталих зарада и других принадлежности. У Самосталном синдикату тог предузећа кажу да није немогуће да би, уз подстицаје новог социјалног програма, предузеће напустило више од 100 од 158 преосталих радника.

Подсетимо, некад угледна фирма, крагујевачки АС почео је да пропада почетком 90-их прошлога века, понајвише захваљујући махинацијама ранијих директора, који су у више наврата и хапшени. Прави застој у пословању настао је средином октобра прошле године кад је већина запослених, предвођена Слободним синдикатом, ступила у генерални штрајк.

Различито о сарадњи са „Јанушевићем“

Радници који су јуче потписивали захтев за прекид сарадње са „Јанушевићем“ сматрају да је пословни однос са том прибојском фирмом штетан за АС, јер она нема капацитета да „покрије“ све међуградске и међумесне линије крагујевачког превозника, нити може да упосли све раднике. У Слободном синдикату АС-а тврде, међутим, да сарадња са „Јанушевићем“ није штетна, те да сви радници АС-а који то желе могу да пређу у прибојску фирму.

РТВ

http://www.rtv.rs/sr_lat/drustvo/sta-donose-izmenjeni-zakoni-o-radu-i-pio_504768.html

Шта доносе измењени закони о раду и ПИО

НОВИ САД -

Какве новине очекују грађане после измена Закона о раду и Закона о пензијском и инвалидском осигурању, ретко ко од обичних грађана зна док експерти за радно право оцењују да је текст закона побољшан и да ће сада бити мање простора за различите примене и дилеме.

Са једне стране, вишемесечне оптужбе представника Синдиката да измене Закона о раду нису добре за раднике, а са друге, из редова Владе и послодаваца да ипак јесу.

Резултат су збуњени радници, који углавном не знају шта их чека.

Међу суштинским променама је и то што се рад на одређено продужава на две године, а у случају ако је послодавац новоосновано правно лице, то може трајати и дуже.

Право на накнаду за минули рад од 0,4 одсто по години стажа сада важи само за рад код актуелног послодавца.

Уводи се и нови институт - обрачунски листић за зараду са којим ће радници преко надлежног суда лакше долазити до неисплаћене зараде.

Како објашњава Енике Вег, адвокат, експерт за радно право, платни листић ће убрзати поступке пред судом пошто је тим исплатним листићима дата снага извршне исправе и моћи ће се без парничног поступка на извршење, а да ли ће послодавац имати паре то нема везе са овим поступком.

Запослени сада имају право на накнаду за ноћни рад од 26 одсто, али не и за сменски рад и зато би било добро да им послодавци бар повећају коефицијенте или у обрачуну зараде, додаје Вег.

Али, лоше је што ће отпремнине за одлазак у пензију бити две, а не три просечне плате запосленог.

Закон одређује и повреде радних обавеза, што је пре било регулисано Правилником или Уговором.

Вег објашњава да Закон неће допринети повећању запослености. На то, сасвим логично утичу успешне инвестиције, каже она.

"Проста замена једног запосленог другим, мислим на оно олакшаће се отказивање и олакшаће се запошљавање, дакле замена једног за другог не значи побољшање запошљавања", каже Вег.

Иако празне странице у радним књижицама скоро 800 хиљада незапослених у Србији, сада не уливају наду да ће у овој земљи зарадити пензију, ипак би требало да обрате пажњу и на то шта доносе усвојене измене Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Од јануара 2015. године на сваких шест месеци ће се повећавати старосна граница за одлазак жена у пензију, како би 2032. она била 65. година и изједначила се са условима за мушкарце.

Минималан стаж потребан за то је 15 година, док ће у превремену старосну пензију моћи да оду сви који имају 40 година стажа.

Међутим, до 2032. има још 18 година. Сасвим довољно да се деси можда још нека промена, смањи или повећа граница за пензију.

Усвојене измене Закона о раду требало би да ступе на снагу почетком следеће недеље.